

Skjemainformasjon

Skjema Samarbeids- og utviklingstiltak for arkiv og museum 2012 (bokmål)
Referanse 490303
Innsendt 14.10.2011 12:53:39

Opplysninger om søker

Søker
Navn på organisasjonen Vestfoldmuseene IKS
Institusjonens leder John Fredrik Wallace
Postadresse Hinderveien 10
Postnummer / Poststed 3223 SANDEFJORD
Tlf. til organisasjon 48284872
Prosjektets kontaktperson Lena Fahre
Tlf. til kontaktperson 97039229
E-post til kontaktperson lena.fahre@vestfoldmuseene.no
Nettside <http://www.vemu.no>
Org. Nr 993871184

Opplysninger om prosjektet

Prosjekt
Søknaden gjelder Formidling og dialog

- 6 Prosjekter og prosesser som inkluderer digital og annen nyskapende formidling, brukermedvirkning og publikumsundersøkelser

Tittel på prosjektet Middelalder i Vestfold

Sammendrag av prosjektet

Slottsfjellsmuseet vil lage en ny, spennende middelalderutstilling med Tønsberg og Vestfold i fokus. Det vil bli lagt stor vekt på nyskapende og virtuelle utstillingsmetoder samt mer tradisjonelle for å kunne favne et bredt publikum. Tema som berøres er bl.a: Tønsbergs geistlige posisjon i Norden og Europa og hvordan livet artet seg i forskjellige sosiale lag. Storsatsningen krever fagkompetanse og prosjektledelse for å sikre forskningsbasert kunnskap og etablering og gjennomføring av prosjektet.

Prosjektbeskrivelse
Middelalder i Vestfold

Aktuelle utstillingstema:

1) Hvilken stilling hadde Tønsberg og Vestfold i Norge og Europa i middelalderen? Tønsberg var et viktig administrasjons- og maktsentrum i middelalderen, og er sammen med Oslo, Trondheim og Bergen regnet som en av Norges viktigste middelalderbyer. I anlegget Tønsberghus, som var viden kjent, regjerte konger over en periode på 300 år. Det var også her Baglerne forskanset seg mot kong Sverre og Birkebeinerne under borgerkrigstiden på 1200-tallet.

2) I Tønsberg fantes det åtte steinkirker og to klostre for til sammen 1500 innbyggere. Sættargjerdene ble inngått i Tønsberg i 1277, en avtale om grensedracting mellom kirke og stat. Vestfold er fylket med den største konsentrasjonen av steinkirker fra middelalderen, noe som bidrar til å belyse Vestfolds geistlige posisjon og kanskje også som valfartssted for europeiske pilegrimer.

3) Under borgerkrigen sto det to slag på Re utenfor Tønsberg. Slagene, som står

omtalt i Snorre, forsøkes gjennom et 3-årig prosjekt å lokaliseres gjennom en stortilt satsning for å etterprøve skriftlige kilder. "Slagene på Re-prosjektet" har bidratt til å sette Vestfolds middelalder i fokus i en lokal, nasjonal og også europeisk sammenheng. Beleringen av Slottsfjellet og kampene mellom Baglerne og Birkebeinerne - om borgen, forskansingsmulighetene og mat- og vannforsyning i en krigssituasjon er også et relevant utstillingstema.

4) Hvordan artet middelalderen seg for menneskene i Tønsberg og omegn? Fattig eller rik, trell eller geistlig; hva kan menneskene fortelle oss? Utstillingen skal være et sted hvor dagens folk møter middelalderens folk. Vi ønsker å skape et persongalleri i situasjoner som virker definerende for hvem de er, og som gir oss en bredere forståelse av livet i middelalderen. Personene (kan være dataanimerte eller dukker) kan knyttes opp mot enkelte gjenstander.

Eksempler på øyenvitneskildringer:

- Odd Munk (første omtale av Tønsberg i samtiden-1130).
- Krigeren fra slaget på Re som ligger og blør i hjel etter et dødelig øksehugg i låret. Vi hører krigerens siste tanker.
- En kvinne/mor forteller om sin hverdag.
- Nikolas fra Tønsberg, skipper/handelsmann som seiler på England i 1305.
- En kvinnelig representant fra hoffet gjør status over dronning Blancas inventarliste i 1365.

Hva skal utstillingen romme - og hvordan?

Slottsfjellsmuseet har ambisjoner om å fenge et bredt publikum og bli et av de beste middelaldermuseene i nordisk sammenheng. 650 kvm er avsatt til storsatsningen. Museet vil produsere en utstilling som rommer arkeologiske gjenstander og ta i bruk digitale løsninger for formidling. Flere av attraksjonene får høy underholdningsverdi, samtidig som det pedagogiske ivaretas gjennom engasjerende menneske til menneske-møter. Møtene mellom dagens mennesker og middelalderens mennesker bidrar til å skape undring, engasjement og kunnskap hos skolebarn og ungdom. Trosforestillinger, tenkesett og livsanskuelse kan slik bevisstgjøres og aktualiseres hos dagens mennesker. Deler av utstillingen kan med enkle grep kopieres og vandre til andre aktuelle steder i Vestfold, hvor de også kan inngå i undervisningssammenheng.

Tanker om - og eksempler på nyskapende grep i utstillingen:

Middelalderen er dramatisk og fascinerende, full av spennende historier. Vi ser derfor en mulighet til å lage en levende og fleksibel utstilling som med forholdsvis enkle grep kan vinkles mot temaer, hendelser, årstall og personer. Utstillingen vil bestå av flere dynamiske attraksjoner, eller stasjoner, som hver utgjør rammeverk for et utall av historier. Attraksjonene vil både kunne være interaktive og styrte. Historiene vil bli presentert, kombinert eller hver for seg, som dramatiserte filmer, både i 2D og 3D, som lyd- og tradisjonelt i tekst og bilder. Hver attraksjon utvides over tid med nye historier, og publikum kan komme tilbake til museet for å oppleve utstillingen som en ubegrenset kilde til spennende historier fra middelalderen.

Eksempel 1: Kunnskapsoasen

I kunnskapsoasen opplever vi spennende og vakre funn fra Tønsberg og Vestfold presentert i et innovativt grafisk grensesnitt der gjenstander flyter sakte nedover i en kunnskapsstrøm. Ved å berøre funnene stopper de opp og vi kan følge gjenstandenes livsløp. I tillegg kan vi her se originalgjenstander på tradisjonelt vis i montre. Kunnskapsbasen kan publiseres på web; ved å for eksempel legge inn telefonnummer eller e-post-adresse kan man få en link og studere videre hjemme.

Eksempel 2: Historiebokser

Noen ganger er det fint å kunne dele opplevelsene med bare sin egen familie, eller gruppe. Historieboksene er private opplevelsessoner der 1-6 personer interaktivt kan velge hva man vil fordype seg i. Boksene består av et sitteområde, en konsoll for å

velge innhold og en stor projeksjonsskjerm. Som bruker følger man et middelaldermenneske og må gjøre valg på forskjellige stadier i historien. Valgene styrer historien og vi ser konsekvensene for mennesket og dets pårørende. De fleste av valgene er dilemmaer og historiene skal blant annet belyse hvor fanget man var av sin stand.

Viktigheten av å vise frem middelalderhistorien vår

Tønsbergs viktige posisjon i middelalderen både nasjonalt og i europeisk sammenheng er unik og fortjener å bli løftet frem og synliggjort i byen vår, fylkeshovedstaden Tønsberg. Arkeologiske utgravninger på Slottsfjellet og i sentrum, har sammen med skriftlige kilder avdekket et rikt materiale som forteller om hvordan byen er anlagt og om hvordan mennesker har levd. Dette gir gode grunnlag til en omfattende og etterlengtet utstilling. Tønsberg og omegns middelalderhistorie har fått økt oppmerksomhet de senere år, blant annet gjennom "Slagene på Re-prosjektet" og Tønsberg middelalderfestival. Ved kunnskap om middelalderen, vil man kunne sette seg selv og Vestfolds historie inn i en bredere sammenheng og oppnå økt forståelse for samfunnet vi lever i.

For å kunne lage en ny, slående og aktuell utstilling om middelalderen i Vestfold, er vi avhengige av fagkompetanse som sikrer at utstillingens innhold blir kvalitetssikret og basert på den siste middelalderforskningen. Fagkompetansen vil inngå i en faggruppe sammen med prosjektledelsen som sammen skal møtes til workshops, hvor utforskning og diskusjon av ulike tema og tekstproduksjon skal arbeides med.

Framdriftsplan

Framdriftsplan for hele prosjektperioden

Startdato	01.01.2012
Sluttdato	31.12.2015

Aktivitetplaner

Tittel	Fra dato	Til dato
Modul 1: Borgerkrigstid i Vestfold	31.12.2011	15.05.2012
Modul 2: Kirke og kongemakt	30.05.2012	15.05.2013
Modul 3: Vestfold i Europa	30.05.2013	03.01.2014
Modul 4: Handel og reisevirksomhet i Vestfold	10.01.2014	15.05.2014
Modul 5: Middelaldermennesket. Liv og gjøren	30.05.2014	03.01.2015
Modul 6: Sykdom og død. Forestillinger	15.01.2015	15.05.2015
Modul 7: Middelalderens relevans til vår egen tid	30.05.2015	31.12.2015

Andre opplysninger/kommentarer om framdrift-/aktivitetsplan.

Faggruppen skal arrangere minst ett fagseminar (kompetansehevingsdag) i året, som også er åpent for publikum. Vi arbeider nå videre med å forankre prosjektet hos Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo og Vestfold Fylkeskommune. Det skal oppføres en blogg "Ny middelalderutstilling" som publikum kan følge og komme med innspill til. Her vil utstillingsarbeidet kunne følges, og man kan finne linker til relevante artikler og nettsteder.

Samarbeidspartnere

Har du en samarbeidspartner?

Ja

Samarbeidspartner 1

Navn	Riksantikvaren
Formell avtale?	Ja
Postadresse	Farmannsveien 30
Postnr / Poststed	3111 Tønsberg
Kontaktperson	Jens Rytter
Tlf. til kontaktperson	98202814
E-post til kontaktperson	jens.rytter@ra.no
Rolle	Samarbeidspartner har faglig kompetanse på middelalderhistorie- og arkeologi.

Samarbeidspartner 2

Navn	Norsk Institutt for Kulturminneforskning
Formell avtale?	Ja
Postadresse	Storgata 2, Postboks 736, Sentrum
Postnr / Poststed	0105 OSLO
Kontaktperson	Jan Brendalsmo
Tlf. til kontaktperson	94172819
E-post til kontaktperson	jan.brendalsmo@niku.no
Rolle	Samarbeidspartner har faglig kompetanse på middelalderhistorie / arkeologi

Samarbeidspartner 3

Navn	Norsk Institutt for Kulturminneforskning
Formell avtale?	Ja
Postadresse	Storgata 2, Postboks 736, Sentrum
Postnr / Poststed	0105 OSLO
Kontaktperson	Knut Paasche
Tlf. til kontaktperson	99511510
E-post til kontaktperson	knut.paasche@niku.no
Rolle	Samarbeidspartner har kompetanse på middelalderarkeologi / historie

Samarbeidspartner 4

Navn	Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Formell avtale?	Ja

Postadresse	NTNU
Postnr / Poststed	7491 Trondheim
Kontaktperson	Erik Opsahl
Tlf. til kontaktperson	33031217
E-post til kontaktperson	erik.opsahl@hive.no
Rolle	Samarbeidspartner har kompetanse på middelalderhistorie

Prosjektbudsjett

Prosjekt

Ettårig eller flerårig prosjekt? Flerårig

Er prosjektet pågående? Nei

BUDSJETT FOR FØRSTE ÅR

Utgifter

Hva	Beskrivelse	Sum
Personalkostnader (lønn/overhead)	Prosjektledelse	kr 600 000,00
Varer/utstyr		kr 0,00
Tjenester kjøpt av andre	Faggruppe	kr 200 000,00
	Designer	kr 300 000,00
Andre utgifter (spesifiser)	Tekstproduksjoner, møtevirksomhet	kr 100 000,00
Totale utgifter		kr 1 200 000,00

Inntekter

Beskrivelse	Tilskudd bekreftet?	Sum
<u>Søknadssum Norsk kulturråd</u>		<u>kr 600 000,00</u>
Egenfinansiering	Ja	kr 600 000,00
Totale inntekter		kr 1 200 000,00

Kommentar til budsjett neste år

Slottsfjellsmuseet søker om midler til prosjektledelse, faggruppe og designer i etableringen av ny middelalderutstilling på Slottsfjellsmuseet. Midler til utstillingsproduksjon, (varer og utstyr), vil søkes fra andre instanser.

BUDSJETT FOR HELE PROSJEKTPERIODEN

Utgifter

Hva	Beskrivelse	Sum
Personalkostnader (lønn/overhead)	Prosjektledelse	kr 2 400 000,00
Varer/utstyr		kr 0,00
Tjenester kjøpt av andre	Faggruppe og designer	kr 2 000 000,00
Andre utgifter (spesifiser)	Tekstproduksjoner, møtevirksomhet	kr 400 000,00
Totale utgifter		kr 4 800 000,00

Inntekter

Beskrivelse	Tilskudd bekreftet?	Sum
<u>Søknadssum Norsk kulturråd</u>		<u>kr 2 400 000,00</u>
Egenfinansiering	Ja	kr 2 400 000,00

Totale inntekter

kr 4 800 000,00

Kommentar til hele prosjektperioden

Slottsfjellsmuseet søker om midler til prosjektledelse, faggruppe og designer i etableringen og gjennomføringen av ny middelalderutstilling på Slottsfjellsmuseet. Midler til utstillingsproduksjon, (varer og utstyr), vil søkes fra andre instanser.

Vedlegg

- Faggruppe bekreftelser.pdf